



Карачинський Валерій Юхимович

Кандидат технічних наук,
фахівець у сфері підземного
зберігання газу

Народився 13 квітня 1941 р. у м. Харків у родині військово-го журналіста.

У 1962 р. закінчив геологічний та фізичний факультети Харківського державного університету ім. О. М. Горького.

Наукова діяльність В. Ю. Карачинського пов'язана насамперед з інститутом «УкрНДІгаз» (м. Харків), в якому він працював з 1962 до 1975 р. та пройшов шлях від інженера до старшого наукового співробітника. Саме в цій науковій установі під керівництвом видатного геолога Б. С. Воробйова, він удосконалив методику розрахункового визначення пластових тисків та контактів «газ–рідина».

У 1971 р. В. Ю. Карачинський закінчив аспірантуру та захистив кандидатську дисертацію на тему «Питання фільтрації і теплопереносу в природному пласті» (науковий керівник — проф. Е. Б. Чекалюк). У 1975 р. учений видав монографію «Методи геотермодинаміки покладів нафти і газу» (рос.).

Працюючи в УкрНДІгазі Валерій Юхимович проводив дослідження у сфері надійності системи газопостачання шляхом створення підземних сховищ газу та родовищ-регуляторів. Він став автором новаторських розробок, які стосуються методики визначення дефіцитів надходження газу і параметрів газопостачання для забезпечення технологічної надійності використання газу, встановлення продуктивності ПСГ та родовищ-регуляторів у системі магістрального транспортування газу.

В 1969–1970 рр. спільно з к. т. н. А. В. Барановим учений вперше запропонував спосіб експериментального стеження за рухом газового об'єму в пластових умовах підземних газосховищ — метод годографа — для стеження за поведінкою, формуванням та експлуатацією підземного резервуара газу. Згодом ця розробка була визнана фахівцями та почала застосовуватися в усьому світі.

Наприкінці 80-х — на початку 90-х рр. XX ст., розвиваючи запроваджений раніше метод годографа, Валерій Юхимович розширив його, вивчаючи енергетичні цикли експлуатації ПСГ і пропонуючи нові способи управління ними для суттєвого зменшення енерговитрат у процесі зберігання газу.

В УкрНДІгазі, а пізніше в Тюменському НДПІ (1975–1995) та Харківському державному університеті ім. В. М. Каразіна (1995–2002), він і надалі розвивав методи термодинаміки, математики та механіки суцільного середовища в геології, гідрогеології і прикладній гідрогазодинаміці.

Вчений є автором низки наукових праць, серед яких монографія «Методи геотермодинаміки покладів газу та нафти» (рос.), патенти на винаходи.

Помер 6 лютого 2002 р.



Карп Ігор Миколайович

Доктор технічних наук,
професор, академік НАН
України, фахівець у сфері
енерготехнологічного
використання палива та
газотехніки, управлінець

Народився 23 червня 1932 р. у м. Київ.

У 1954 р. із відзнакою закінчив КПІ та почав працювати в Інституті газу АН УРСР. Тут пройшов шлях від інженера до директора (1986–2002). З 2003 р. — почесний директор установи, головний науковий співробітник.

У 1959 р. Ігор Карп захистив кандидатську, а в 1980 р. — докторську дисертацію.

У 60-х рр. XX ст. він розробив нові ефективні системи опалення мартенівських печей природним газом, які були впроваджені у металургії та важкому машинобудуванні. Брав участь у введенні в експлуатацію потужної фабрики обпал-магнітного збагачення залізних руд у обертових печах на Центральному ГЗК у Кривому Розі (1964), системи опалення найбільшої у світі обертової печі прямого відновлення заліза на Північному ГЗК (1976) та низки спеціальних печей для виробництва спецвогнетривів. Під його керівництвом виконані дослідження термо- і газодинамічних властивостей нового типу низькотемпературної

плазми продуктів згоряння вуглеводневих газів, створено нові методи її генерування, потужні установки плазмового нагилання покриттів та спільно з ІЕЗ ім. Є. О. Патона НАН України організовано їх серійне виробництво.

Ігор Миколайович керував розробкою наукових основ технології використання стиснутого природного газу як альтернативного моторного палива. Запровадження нової технології забезпечує значну економію високоякісних рідких палив та зниження надходження до повітряного басейну шкідливих викидних газів. За цю роботу, здійснену в складі авторського колективу, у 1995 р. він був нагороджений Державною премією України в галузі науки і техніки.

І. М. Карп був ініціатором започаткування в Україні робіт із видобування метану вугільних родовищ, автором і керівником першої в Україні програми з цієї проблеми. Керував розробкою стратегії розвитку нафтогазового комплексу як складової частини Енергетичної стратегії України на період до 2030 р.

В останні роки він створює технології й обладнання для заміщення природного газу альтернативними паливами.

Ігор Карп — заступник керівника Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України, голова Громадської експертної ради з питань розвитку газової промисловості та газового ринку, головний редактор науково-технічного журналу «Енерготехнології і ресурсозбереження», член редколегії журналу «Нафтова і газова промисловість». Упродовж 1998–2000 рр. був заступником голови, а протягом 2000–2005 рр. — членом спостережної ради НАК «Нафтогаз України».

Є автором понад 200 наукових праць, п'яти монографій, десятків винаходів. Він — заслужений діяч науки і техніки України. Нагороджений орденом «За заслуги» III та II ст., трьома медалями.